

VINERI • 10 OCTOMBRIE 2008 • ANUL LVIII NR. 41

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

Biserica ne cheamă „la obârșii, la izvor”

Un roman despre rezistența anticomunistă

Dilemele scriitorilor central-europeni

CALENDAR ORTODOX

- 13 octombrie, luni – Sf. Mucenici Carp, Papil, Agatador, Agatonica și Florentie.
14 octombrie, marți – †) **Prea Cuvioasa Maica Parascheva**; Sf. Mucenici: Nazarie, Ghervasie, Protasie și Silvan.
15 octombrie, miercuri – Cuviosul Eftimie cel Nou și Mucenic Luchian.
16 octombrie, joi – Sfântul Mucenic Loghin Sutasul.
17 octombrie, vineri – Sfântul Prooroc Osea; Sfântul Mucenic Andrei Criteanu.
18 octombrie, sâmbătă – † Sfântul Apostol și Evanghelist Luca; Sfinții Mucenici Iulian și Martin.
19 octombrie, duminică – Sfântul Prooroc Ioil; Sfinții Mucenici Uar și Felix.

AGENDĂ

13 octombrie

1672 – s-a născut Maria Brâncoveanu, soția lui Constantin Brâncoveanu, marele domn al Țării Românești.
1884 – s-a născut poetul și prozatorul Vasile Voiculescu.

14 octombrie

1761 – Maniu Micu Clain se călugărește, primind numele monahicesc Samuil.
1778 – s-a născut poetul Costache Conachi.
1853 – s-a născut, la Șipot, în nordul Moldovei, Ciprian Porumbescu, compozitor român.
1864 – episcopul Procopie Ivacicovici al Aradului a săvârșit slujba de sfințire a bisericii ortodoxe române din Orașul Mic Românesc din Jula.

15 octombrie

1893 – s-a născut Carol al II-lea, Rege al României între anii 1930–1940.

16 octombrie

1968 – a debutat pe scenă renumita cântăreață Sofia Vicoveanca.

17 octombrie

1849 – a murit de tuberculoză, la Paris, Frederic Chopin, compozitor romantic polonez.

18 octombrie

1868 – s-a născut geograful și etnologul Simion Mehedinți.

19 octombrie

1926 – a murit medicul și bacteriologul Victor Babeș, vicepreședinte al Academiei Române.
1961 – a murit, la București, scriitorul Mihail Sadoveanu.

Citatul
săptămânii

„E poate ca o datorie să vezi prezentul în culori mai negre decât e, de fapt; pentru ca din această vedere să izvorască o luptă mai hotărâtă spre mai bine.”

Lucian Blaga

Budapesta

La EUNIC,
ICR a câștigat un post
de vicepreședinte

La începutul lunii octombrie, Uniunea Europeană a Institutelor Culturale – EUNIC, secțiunea Budapesta, a împlinit un an fructuos, cu 6 evenimente organizate împreună de cei 14 membri printre care se numără Goethe Institut, British Council, Institutul Italian, Institutul Danez, Forumul Austriac, Institutul Cultural Român, Finnagora, Institutul Polonez, Institutul Bulgar, Institutul Cultural Slovac și Institutul Portughez.

Președinția deținută de directoarea Forumului Austriac, *Elke Atzler*, a fost predată doamnei *Gabriele Gauler*, directoarea Institutului Goethe, locul de vicepreședinte vacant fiind atribuit prin vot directoarei ICR Budapesta, *Brîndușa Armanca*. Aceasta va prelua președinția, conform regulamentului EUNIC, în anul 2010.

EUNIC, organism european cu sediul la Bruxelles, are ca vicepreședinte actual pe *Horia Roman Patapievici*, care va fi președintele EUNIC în 2010. A.B.

Bătănia

Concert cameral

Trioul de suflători „Sapcu”, formație din cadrul căreia fac parte muzicieni profesioniști, stabiliți de un an și jumătate în Ungaria, va susține un concert cameral în ziua de joi, 23 octombrie, în Biserica Reformată din Bătănia. Interpreți: *prof. univ. Dumitru Sapcu* și *prof. Marcel Sapcu* – clarinet, *prof. Cristian Sapcu* – fagot. Concertul va începe înainte de masă, la ora 11.00. În program vor figura piese de Mozart, Ceaikovski, Bernstein, Grigoraș Dinicu și Brahms. E.I.

Jula

Concurs pentru postul
de director al grădiniței

Primăria orașului Jula (5700 Jula, piața Petőfi nr. 3) scoate la concurs postul de director al grădiniței românești din Jula (5700 Jula, strada Galamb nr. 16).

Condiții de participare la concurs: studii superioare de specialitate, experiență în funcția de conducere a unei grădinițe cel puțin cinci ani. Printre condițiile de ocupare a postului de director se află și acordul Autogovernării Românești din Jula. Dosarele de concurs se pot depune până la data de **15 octombrie 2008**, la *Perjési Klára*, primărița orașului Jula. Cerințele specifice privind ocuparea postului sunt afișate în Monitorul de Învățământ. Informații suplimentare se pot obține de la Biroul de Învățământ și Cultură al Primăriei Jula, la numărul de telefon 06-66/526-800. A.C.

HTTP://WWW.FOAIA.HU

Telefonul redacției: 66/463-152

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foiaia românească aparține autorilor. Foiaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: Florina și Florin Mariș-Hinsu din Oradea
(Foto: Anca Butar)

Budapesta

Bicentenar

Societatea Culturală a Românilor din Budapesta și Autogovernările românești din sectoarele II și XI organizează un ceneclu comemorativ, cu ocazia împlinirii a 200 de ani de la înființarea școlii normale române din Pesta. Aniversarea bicentenară va fi sărbătorită în cadrul unui ceneclu, ce va fi organizat pe 10 octombrie 2008, de la ora 16.30, la Primăria sectorului II din Budapesta (piața Mechwart nr. 1, Sala de căsătorii, etajul 1).

Simpozion

Academia Română, în colaborare cu Institutul de Filologie Română și Asociația Culturală „A. Philippide” din Iași a organizat în perioada 25–27 septembrie, la Iași, un nou simpozion internațional intitulat „Distorsionări în comunicarea lingvistică, literară și etnofolclorică românească și contextul european”. Simpozionul a avut loc la Academia Română Filiala Iași și s-a desfășurat pe mai multe secțiuni: lingvistică, critică și istorie literară, etnologie și folclor, secțiunea cultură și identitate.

La simpozion a participat din Ungaria cercetătorul științific principal *dr. Ana Borbély* (de la Institutul de Cercetări Lingvistice al Academiei Ungare de Științe, Budapesta) cu dezbaterile „Bilingvismul”. La simpozion a participat ca moderator și *prof. univ. dr. Cornel Munteanu* de la Baia Mare. A.B.

Închiderea ediției:
marți, ora 18.00

Scrieți-ne
la adresa:
foaia@foaia.hu

Întâlnire româno-română la Budapesta

În zilele de 1-2 octombrie, Președintele Camerei Deputaților din Parlamentul României, *Bogdan Olteanu* s-a aflat într-o vizită oficială în Ungaria, prielaj cu care a avut întrevederi cu Președintele Ungariei, *Sólyom László* și cu Președintele Parlamentului, *Szili Katalin*. În pofida programului de vizită foarte încărcat, a avut o întâlnire și cu reprezentanții comunității românești din Ungaria, la sediul Ambasadei

na din Ungaria a fost reprezentată de *Pr. Origen Sabău*, consilier cultural al Episcopiei și protopop al Dobrițanului, care a mulțumit pentru sprijinul moral și material pe care îl primește din țară Episcopia, fapt care se reflectă în lucrările de renovare ale bisericilor românești din Ungaria. Dumnealui a precizat că acest sprijin este vital și de asemenea este foarte important ca lucrările începute deja să fie fi-

necesari. Pentru buna organizare ar fi nevoie ca la începutul fiecărui an Episcopia să beneficieze de o bază materială sigură pentru ca astfel să știe că acele sărbători și evenimente cu caracter constant pot avea loc. Domnul profesor *Gheorghe Petrușan* de la Seghedin a mulțumit pentru atenția și grija de care se bucură comunitatea din partea doamnei ambasador *Irina Comaroschi* și a colectivului pe care îl conduce, prin participarea la acțiunile comunității românești nu numai că le încurajează pe acestea, dar le dă și rang. Domnul profesor a arătat că e nevoie de un învățământ de calitate și merită reflectat asupra posibilității înființării unor școli confesionale, dat fiind faptul că de-a lungul anilor biserica s-a dovedit a fi principalul bastion de apărare a limbii neamului, tot ea poate reda învățământului calitatea și demnitatea cuvenită.

Cu toate că la această întâlnire nu au putut fi prezenți toți reprezentanții comunității, iar timpul s-a dovedit prea scurt pentru multitudinea problemelor, atât doamna ambasador cât și președinte *Bogdan Olteanu* au precizat că și în viitor, cunoscând în amănunt necesitățile și realitățile comunității românești din Ungaria, se poate conta pe sprijinul conducerii de la București.

Gabriela Enea

României din Budapesta. În așteptarea demnitarului român, cei prezenți au avut ocazia să schimbe păreri între ei în legătură cu problemele existente în comunitatea românească din Ungaria, găsind chiar noi soluții.

Fără a-și pierde din importanță, discuțiile au decurs într-un climat degajat, cei prezenți au putut să dea glas la o parte din problemele și propunerile lor. Episcopia Ortodoxă Româ-

nanțate în continuare pentru a putea fi finalizate. A fost aici dat exemplul Capelei Ortodoxe Române din Budapesta ale cărei lucrări de renovare au fost reluate anul acesta și se speră că se vor continua. De asemenea a precizat că biserica dorește să se implice mai mult în viața comunității și prin organizarea unor activități culturale de mai mare amploare, dar limitele sunt trasate ca întotdeauna de lipsa banilor

EDITORIAL

Românii anonimi

Un forum de internet maghiar (www.hir6.hu) a devenit în cursul săptămânii trecute un adevărat teren de luptă pentru unii români din Ungaria. Ziarul on-line a informat despre o recentă întâlnire, când conducerea Primăriei din Iula s-a așezat din nou la aceeași masă cu reprezentanții ATRU și ai Autogovernării Românești din Iula pentru a discuta despre soarta școlii românești din oraș. La întâlnire au luat parte și reprezentanți ai Departamentului pentru Minorități din cadrul Cancelariei Primului Ministru și ai Ministerului Educației de la Budapesta. Așa cum era de așteptat, partea oficială și-ar dori ca organizațiile românilor să ajungă la un consens, ceea ce însă aproape că este imposibil. Și asta au demonstrat și numeroasele comentarii adăugate la această relatare. (Ca o curiozitate: pe forumul în cauză, după un articol legat de Garda Maghiară, acesta a fost cel mai comentat subiect!)

Comentatorii, cu toții anonimi – adică figurând doar cu niște nume de fantezie, cum ar fi „gyulai”, „cronicar”, „tabornok”, „generalis”, „nemecek” și alții – au purtat o dispută aprinsă cu argumente pro și contra preluării școlii românești de către Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria. Până la apariția celui care s-a numit „tabornok”, aproape toate părerile au fost relativ calme, cu toate că au fost și destul de critice. „Tabornok” însă, fiind probabil supărat pentru ceva pe conducerea școlii, a încercat să arate că singurul organ legitim al românilor din Ungaria ar fi ATRU și că școala ar trebui să fie administrată de acesta. Și cu asta a aruncat piatra în apa și așa tulbure. Au sărit în sus toți „apărătorii” școlii, cu toate că în unele cazuri criticile lui „tabornok” au fost adevărate. Cel care la început îi elogia pe Kreszta și pe Gulyás, până la urmă aproape că și-a rectificat părerea, recunoscând că sistemul de autogovernări românești e plin cu bube. Nu vrem să cităm din părerile nici unuia dintre comentatorii curajoși, dar anonimi, pentru că sâmbure de adevăr are fiecare. Comentariile totuși merită citite, pentru că ele demonstrează clar că mai există o mică pătură a românilor din Ungaria, care își dorește păstrarea identității, culturii, tradițiilor românești. Sigur sunt câțiva care își doresc să se mențină situația actuală falsă, când nu se spun lucrurilor pe nume, când nu se vorbește despre problemele reale ale învățământului nostru românesc sau când nu se nici pomeneste că cei de la ATRU, care pretind că ne reprezintă, de fapt nu fac altceva decât împart între ei toți banii destinați comunității românești și se joacă de-a românii, pe ungu-rește. E adevărat că până aproape la al 50-lea toate comentariile înregistrate s-au scris în limba maghiară, totuși am regăsit printre rândurile curajoșilor anonimi idei care sunt susținute și de *Foaia românească* de mai mulți ani, de fapt de atunci de când românii sunt reprezentați de neromâni. Spre sfârșitul discuțiilor însă, în mod interesant, un comentator a început să scrie în românește, urmându-i exemplu și alții, unu chiar având părerea: „Mă bucură faptul că discutăm în limba noastră maternă... Situația noastră e foarte deplorabilă. Ar fi vremea să ne unim. Împreună vom fi mult mai puternici!”

Poate nu este un lucru prea îmbucurător că românii din Ungaria – deocamdată – au curajul să-și spună părerea numai pe ascunsul, în mod anonim. Românul de rând, care a fost violat în sentimentele sale naționale și poate mai este și azi jignit sau umilit când declară că este român, cel care trăiește zi de zi cu frica de conaționalii săi care se răd sau își bat joc de neamul lui, nu iese la suprafață dintr-odată. Însă ni s-a demonstrat că ei există, au păreri și poate, într-o bună zi, nu se vor mai ascunde, ci vor ieși la suprafață pentru a-și apăra moștenirea strămoșească.

Eva Iova

Drept la replică

Cui îi folosește rea voința?

Stimată Doamna Redactor, la festivitatea de inaugurare a școlii românești din Bătănia ați fost invitată și dumneavoastră, m-am bucurat că au fost prezenți și colaboratorii săptămânalului nostru, care au relatat pe larg acest eveniment. Vă mulțumesc foarte mult, fiindcă pot să declar că avem o colaborare permanentă și bună.

Citind și reflecțiile dumneavoastră personale legate de acest eveniment nu vă înțeleg, parcă ați fi uitat că noi cei de aici, suntem deschiși și întotdeauna am întreținut relații bune cu toate forurile din România la orice nivel, chiar și cu reprezentanții minorității maghiare din România. Trebuie să menționez că delegația, care v-a provo-

cat sentimente cu averse de naționalism radical au fost invitații instituției noastre.

„Cooperarea transfrontalieră” ține loc, la nivel conceptual, prezenței efective la un eveniment despre care ar trebui să scrii, ca jurnalist.

Noi, cei din Școala Română din Bătănia, ținem doar să accentuăm faptul că suntem români; care, fie că ne-am născut aici, fie că am ales să trăim aici, ne considerăm, deja, membrii ai unei Europe Unite; care, în loc să ne simțim frustrați sau „asimilați”, apelăm la acțiuni pozitive și constructive, pentru păstrarea specificului național.

De aceea mulțumim încă o dată Ministerului Educației din România pentru ajutorul logistic în va-

loare de 100.000 de euro, pe care a avut bunăvoința de a ni-l acorda.

Îi mulțumim și Ministerului Educației din Ungaria, pentru ajutorul financiar dat la construcția clădirii noii Școli Române din Bătănia.

Și, ca să înțelegeți mai bine, Comisia Mixtă Inter-guvernamentală Româno-Maghiară (reprezentată, pentru acest proiect și de doamna secretar de stat Gabriella Pasztor – cetățean român!) s-a format tocmai pentru a rezolva mai eficient problemele minorităților naționale din fiecare dintre cele două state. Această comisie a sprijinit problemele învățământului de naționalitate, atât din România (cum ar fi școala din Deva), cât și

școli românești din Ungaria (cum ar fi cea din Bătănia).

Nu înțelegem de ce vă supăra unii atunci când românii din Ungaria reușesc în eforturile lor de a dezvolta învățământul în limba minoritară.

Reprezentanții școlii i-au invitat *personal* la inaugurare pe membrii Comisiei Mixte Interguvernamentale Româno-Maghiare, care au sprijinit efectiv proiectul noilor școli (din Deva și Bătănia): doamna secretar de stat Gabriella Pasztor și domnul director general Matekovits Mihai.

„Cinic” ni se pare nouă să te prefaci că nu înțelegi și să te prefaci că reprezintă o întreagă categorie de oameni. Ne pare rău că unii, în loc să se bucure și

să mulțumească alături de noi (dacă spun că sunt români!), îmbracă haina verde a invidiei și creează dezbinare și scandal inutil, încercând să-și facă AȘA un nume în presă.

La inaugurarea dotărilor oferite de Ministerul Educației din România, alături de doamna secretar de stat Gabriella Pasztor și de domnul director general Matekovits Mihai, sperăm din tot sufletul că va putea fi prezent și ministrul Educației din România.

Îi așteptăm să se bucure alături de noi și pe jurnaliștii interesați de acest eveniment, pe care îi vom anunța din timp.

Corpul didactic al Școlii și Grădiniței Române din Bătănia, reprezentați de

Iulia Olteanu, director

Comentariu

Nu suntem răi, suntem români. Și punctum.

Stimate „Corp didactic al Școlii și Grădiniței Române din Bătănia”, reprezentat de Doamna Iulia Olteanu, director,

Înainte de a vă da un răspuns la pretinsul dumneavoastră drept la replică, aș dori să subliniez pentru toți cititorii noștri că este pentru ultima dată când răspundem unei scrisori care nu este, în sens strict jurnalist, un drept la replică. Adică, niciodată nu vom mai publica **opinii** ale cuiva sau replici **personale**, dacă acestea nu au de comunicat ceva concret la vreo posibilă greșală de informare apărută în săptămânalul nostru și sunt doar reacții de dezacord față de opiniile cuiva.

Pentru început nu putem să ne abținem să facem câteva corecturi pe care le considerăm absolut necesare, atât din respect pentru cititorii noștri, cât și din respect pentru limba română (nevinovată, săraca) atât de greu încercată în această „replică” a domniilor voastre.

În primul rând, la Bătănia (ca, de altfel, niciunde în Ungaria) **nu există** „școală și grădiniță română”, ci „școală bilingvă”. Chiar dacă ar fi existat, corect ar fi fost „școală și grădiniță **românească**”. Mai apoi, *aversă* este un cuvânt din vocabularul

strict meteorologic și înseamnă „ploaie abundentă și de scurtă durată”. Dacă ați încercat o metaforă, nu v-a ieșit. Chiar dacă noi am avea o formă de naționalism, vă asigur că aceasta în nici un caz nu ar fi de scurtă durată. Dar poate ne puteți explica domniile voastre de câte feluri este naționalismul și ce înseamnă „naționalism radical”. Există și naționalism „moderat” sau „mai puțin radical”? Nu în ultimul rând „corpul didactic” poate fi *reprezentat* și nu *reprezentați* de cineva.

Să revenim totuși la „durerea” domniilor voastre. Se pare că faceți o confuzie flagrantă între ceea ce v-ar conveni domniilor voastre și ceea ce, în general, numim obiectivitate. Și mai grav este că nu prea distingeți genurile jurnalistice, deși vă grăbiți să faceți aprecieri de gen. Sunt chiar ale dumneavoastră sau ale unor oameni obișnuiți cu scrisul *anonim* în presă? (întrebare retorică). Diferența cea mare între o relatare și un editorial (sau comentariu) este aceea că, dacă în primul caz jurnalistul este obligat să informeze cititorul cât mai obiectiv (și **impersonal**) cu puțință asupra unui eveniment (*când, unde, cine, ce* s-a întâmplat), în cazul din urmă, jurnalistul își asumă

responsabilitatea ca, pornind de la un caz sau o temă, să își exprime opinii personale asupra problemei respective (concentrându-se mai mult pe *întrebarea de ce*). Cu toate că la începutul scrisorii domniilor voastre dați impresia că ați înțeles că în editorialul meu sunt „reflecții personale”, mai spre sfârșit mă acuzați de pretenția de a reprezenta „o întreagă categorie de oameni”. Trebuie să vă hotărâți. Cu toate că eu chiar s-ar putea să reprezint o categorie de oameni (mai mulți și mai puțin gălăgioși) nu asta a fost intenția mea în editorialul meu cu pricina. Acolo au fost opiniile mele personale, pentru care nu am de dat socoteală **nimănui**. Și le-am semnat în nume propriu, nu în numele vreunui „corp”, fie el și colectiv redacțional. Nu, în numele meu și le susțin și astăzi.

Dacă recitiți cu atenție editorialul nostru din nr. 37 al Foii românești, fără să vă influențeze părerea unora sau altora, și luați literă cu literă, nu se poate să nu vă dați seama că la scrierea acestui articol am fost deosebit de atentă ca nu cumva să se înțeleagă că pe noi ne supăra „succesele” Dvs. sau că am critica școala din Bătănia (drept dovadă stă în paginile aceluiași număr rela-

țarea despre evenimentul inaugurării noii școli, dar și în numerele mai vechi se pot găsi multe scrieri de ale noastre în care atragem atenția asupra situației nedemne în care a funcționat ani la rând școala românească din Bătănia), precum nu am criticat-o în persoană nici pe doamna secretar de stat *Gabriella Pásztor* din Ministerul Educației de la București.

Criticile, sau mai bine zis observațiile noastre, s-au adresat numai și numai Ministerului Educației de la București, care a demonstrat că nu acordă nici o atenție sentimentelor naționale care mai pălpăie în sufletele **unora** dintre românii din Ungaria și strădaniilor lor de a-și păstra identitatea și limba română. Și această părere, cred eu, poate s-o aibă oricine dintre noi, fără să fie acuzat de „naționalism radical”, cum scrieți dumneavoastră. Susțin și în continuare că a fost o mare gafă organizatorică din partea Ministerului de la București și o palmă umilitoare pe obrazul românilor de aici că nu s-a găsit nici un demnitar român (de etnie română, și nu doar de cetățenie română!), care să inaugureze școala din Bătănia.

Se înțelege, deci, că absolut nu ne interesează cine

reprezintă învățământul sau cultura românească în Finlanda sau în Japonia, dar ne interesează – și da, pentru aceasta pot să fiu considerată și „român verde”, dacă așa vreți Dvs. – în mod special cine și cum reprezintă limba și cultura românească în comunitățile de români din jurul granițelor României! Nimeni nu ne poate obliga pe noi, românii din Ungaria, să avem încredere în politicienii UDMR sau în orice reprezentant al ungarilor din România. Putem să fim chiar și prieteni, dar nu ei să ne reprezinte. Îi vom crede pe cuvânt că ne iubesc atunci când măcar un singur politician UDMR va afirma public că Transilvania aparține de drept României și că nu dorește crearea unei regiuni autonome în centrul țării al cărei cetățean este. Până atunci, dați-ne voie să ne îndoim.

Pe de altă parte, avem tot dreptul să ne dorim ca țara-mamă, România, să ne poarte de grijă, să ne iubească nu ca pe fii vitregi, ci ca pe propriii săi copii. Și asta nu înseamnă că ești anti-maghiar sau anti-orice. Sunt convinsă că la București s-a înțeles totuși mai bine părerea noastră, decât la Bătănia.

Eva Iova,
în nume personal

Cooperare transfrontalieră Aletea–Sântana

O delegație a orașului Sântana (județul Arad) a participat joi, 2 octombrie, la Aletea, la o întâlnire desfășurată în cadrul proiectului „Cooperare transfrontalieră” la nivelul localităților Sântana și Aletea prin realizarea de acțiuni cultural-artistice și sportive, sprijinit de UE și Guvernul României. Obiectivul proiectului este dezvoltarea de acțiuni cultural-sportive și educaționale între localitățile Sântana și Aletea, respectiv județele Arad și Bichiș, menite să încurajeze și să promoveze o cooperare transfrontalieră comună, activă și durabilă, care să apropie reprezentanții ambelor comunități. Delegația română a fost compusă din 25 de persoane din Sântana, din aceasta făcând parte responsabili de acțiuni culturale (inclusiv un meșter popular), reprezentanți ai echipei de fotbal Unirea Sântana, (inclusiv antrenorul și alte persoane din conducere), echipa tehnică a proiectului (responsabilii de implementarea tuturor activităților proiectului).

Aceasta a fost prima deplasare în cadrul proiectului, fiind de fapt o vizită de informare și documentare în Aletea. Delegația de la Sântana a fost primită la Aletea de *Pluhár László*, primarul orașului Aletea, *Cornel Nișu*, directorul școlii românești din Aletea, *Gheorghe Ardelean*, directorul Casei de Cultură, *Ioan Selejan*, președintele Autogovernării românești din loc.

Stând de vorbă cu *Aurica Adriana Bogoșel*, inspector principal în cadrul biroului de programe europene din cadrul primăriei orașului Sântana, responsabilul executiv al proiectului, am aflat amănunte privind planurile de viitor ale acestei colaborări:

– Istoria colaborării noastre cu orașul Aletea trece întâi printr-o relație mai veche de colaborare pe care am avut-o prin intermediul Consiliului Județean Arad cu colegii din Consiliul Județean Bichiș, mai precis un proiect de cooperare europeană cu trei țări, proiect desfășurat în anul 2007. Prima lo-

calitate care a răspuns solicitării noastre de parteneriat a fost orașul Aletea, respectiv primarul *Pluhár László*.

Proiectul are ca scop promovarea, îmbunătățirea și dezvoltarea unei cooperări cultural-sportive durabile în zona transfrontalieră, ca motive de unitate europeană în diversitatea folclorică a zonei transfrontaliere Arad-Bichiș. Obiectivul general al proiectului fiind dezvoltarea de acțiuni cultural-sportive și educaționale între localitățile Sântana și Aletea, respectiv județele Arad și Bichiș, menite să încurajeze și să promoveze o cooperare transfrontalieră comună, activă și durabilă, care să apropie reprezentanții ambelor comunități. Grupurile țintă sunt autoritățile publice locale din Sântana și Aletea, membrii formațiilor folclorice, meșterii populari și membrii echipelor sportive din cele două comunități, aproximativ 160 de persoane.

Activitățile relevante în cadrul proiectului sunt: vizite de informare și documentare, spectacole folclorice și competiții sportive între orașul Aletea și orașul Sântana și localitățile asociate (localitățile ce compun Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Sântana), pregătirea și realizarea seminarului cu tema „Cultura și tradițiile populare ale zonei transfrontaliere Arad-Bichiș”, precum și noi dotări materiale pentru activitățile cultural-

sportive ale orașului Sântana. Activitatea cu impactul cel mai îndelungat va fi colaborarea în realizarea celor 10 proiecte comune pe care cele 2 comunități le vor dezvolta și care se vor implementa pe Programul Operațional Ungaria – România 2007–2013. Durata proiectului este de 10 luni, în perioada 19 august 2008 – 18 iunie 2009.

La această primă întâlnire s-a stabilit programul pentru 10–11 octombrie, când reprezentanții celor două localități se vor întâlni din nou la Aletea. Programul care a fost stabilit de cele două echipe, cultură și sport, este următorul: vineri, 10 octombrie vor avea loc competiții sportive (meci de fotbal începând cu ora 17.00), în paralel la Sala de Sport se vor desfășura întreceri de tenis de masă, din Sântana participând 10 tineri și echipa de fotbal, aproximativ 25–30 persoane. Sâmbătă, 11 octombrie, de la ora 9.00 o delegație culturală (peste 40 de persoane, reprezentând dansatorii și câțiva meșteri populari, vor amenaja un stand în incinta Casei de Cultură cu obiecte tradiționale românești.) Delegația din Sântana va defila, împreună cu colegii din Aletea la parada care va avea loc de „Festivalul Surechiului”, iar după-masă vor susține la Casa de Cultură un program cultural cu cântec și dans, alături de dansatorii din orașul gazdă. *Anca Butar*

Pe scurt...

JULA

La 18 octombrie, la Liceul „Nicolae Bălcescu” din Jula va avea loc întâlnirea promoției 1954–1958. După 50 de ani, foștii liceeni se vor așeza din nou în băncile școlii. Întâlnirea va începe după-masă de la ora 15.00. Diriginta clasei a fost *Margareta Leu*. În aceeași zi, pe 18 octombrie, la Liceul Românesc se vor întâlni absolvenții promoției 1999–2003. Diriginții claselor paralele au fost *Nicolae Luțai* și *Eva Moldovan Szentléleki*.

ALETEA

Un grup de scriitori și poeți de la Bistrița Năsăud, vor prezenta volume de poezie și proză la centrele culturale din localitățile Ciorvaș, Aletea, Chitighaz și Jula. Pe 13 octombrie, de la ora 17.00 la Ciorvaș, în data de 14, de la ora 17.00 la Aletea, pe 15 octombrie, de la ora 17.00 la Chitighaz și pe 16 octombrie, la ora 13.00 la Liceul „Nicolae Bălcescu” din Jula. Scriitorii vor fi însoțiți de ansamblul „Cununa de pe Someș”, care va încânta publicul cu un program de dansuri populare.

JULA

Liceele și școlile medii din oraș și-au făcut cunoscută oferta la programul intitulat „Ziua profesională” desfășurată la 8 octombrie, la Casa de Cultură (Jula, blv. Béke nr. 35). Elevii de școală generală au primit informații referitoare la admiterea la liceu.

MICHERECHI

În anul școlar 2008/2009, studenții de la cursuri de zi în învățământul superior de stat din Ungaria pot beneficia de bursa Ministerului Educației și Culturii. „Bursa Hungarica” este o bursă de ajutor social, care se acordă la cerere, în funcție de situația materială a familiei studentului. Dosarele de înscriere se pot înainta la Primăria locală până pe 31 octombrie.

JULA

Redacția *Foii românești* a fost vizitată săptămâna trecută de oaspeți din Timișoara. Delegația română, condusă de artistul plastic *Tamara Iacoban-Birdean* a făcut o donație de carte pentru biblioteca redacției. Printre cărți se numără *Antologia creatorilor din Giroc și Chișoda*, sub titlul „Condeierii noștri”.

Săptămâna filmului românesc la Budapesta

Luni, 6 octombrie, Institutul Cultural Român din Budapesta, în colaborare cu Cinematograful Uránia și Ministerul Educației și Culturii din Ungaria a organizat, la Cinematograful Uránia, o conferință de presă cu ocazia lansării Săptămânii filmului românesc la Budapesta. La conferință au luat parte *Brîndușa Armanca*, director ICR Budapesta, *Bakos Edit*, directoarea Cinematografului Uránia,

regizorul *Nae Caranfil* și actorii *Mirela Zeța* și *Marius Florea Vizante*, protagoniștii lungmetrajului „Restul e tăcere”, prezentat în seara de gală, sâmbătă, 11 octombrie. Vineri, 10 octombrie, în Sala Csontos vor rula de la ora 19.00 filmele: „Valuri”, r. Adrian Sitaru 16’, „Lampa cu căciulă”, r. Radu Jude 23’, „Interior. Scară de bloc”, r. C. Alexandrescu 16’ și „Veneția”, r. Florin Piersic Jr. 8’. Tot vi-

neri de la ora 21.00, vor fi prezentate filmele „O zi bună de plajă”, r. Bogdan Mustață 10’, „Ajutoare umanitare”, r. Hanno Höffer 12’, „Rien ne va plus”, r. Némethi András Barna 22’, „Ștefan”, r. Stanca Radu 13’ și „La drumul mare”, r. Gabriel Sârbu 20’. Sâmbătă, 11 octombrie tot în Sala Csontos, de la ora 21.00, va fi prezentat filmul „Restul e tăcere”, r. Nae Caranfil 146’.

A.C.

Zi de Mulțumire

Cu ajutorul lui Dumnezeu și în acest an am sărbătorit serbarea de mulțumire făcut Noe după potop a fost altarul mulțumirii. Cum a făcut Noe acest altar?

mire în Biserica Baptistă din Micherechi. Psalmul 103:2 spune: „*Binecuvântează suflete pe Domnul, și nu uita nici una din binefacerile Lui!*” Ca și creștini nu trebuie să uităm că toa-

1. Noe l-a ridicat de bună voie. 2. Lucrul acesta a fost plăcut lui Dumnezeu. 3. La acel altar era prezent cu întreaga lui familie. În sfârșit a amintit că jertfa noastră atunci este primită dacă

te binecuvântările vin de la Tatăl nostru cel ceresc, și suntem datori să-I mulțumim pentru toate. Să nu uităm a face lucrul acesta în fiecare zi.

La această serbare, Cuvântul Sfânt a fost predicat de către fratele păstor Gyula Kovács din Salonta. Înainte de masă a vorbit din Psalmul 57. Mesajul a fost pe tema cum trebuie să fie mulțumirea noastră. După masă a predicat din Genesa 8:20-22 despre altarul mulțumirii.

Primul lucru pe care l-a

este recunoscută și de Domnul Isus Hristos. Mulțumirea noastră atunci are valoare, și este primită de Dumnezeu, dacă vine dintr-o inimă curată și neprefăcută. Serbarea de mulțumire a fost împodobită de cântările copiilor, tinerilor și a fanfarei bisericii locale, iar în mod deosebit de cântările de laudă ale sorei Ani Rogoian de la Oradea. Prin cântările ei a înviorat inimile ascultătorilor. Pentru toate să fie slăvit și binecuvântat Dumnezeu!

Ioan Ruja, presbiter

Aramaica readusă la viață

O limbă antică a fost readusă la viață în centrul statului modern Israel. Este vorba de limba aramaică, limba vorbită de Domnul și Mântuitorul nostru Isus Cristos.

La o distanță de numai 20 de minute de mers cu mașina din orașul Tel Aviv se află o așezare unică, și anume satul Achituv, care este situat aproape de valea Hefer, la nord-vest de orașul Netanya. În acest mosav trăiesc aproximativ 100 de israelieni care și-au propus să readucă la viață limba aramaică, vorbind zilnic în acest grai.

Ei vorbesc aramaica atât la serviciu, cât și acasă, în familie. Acest lucru este desigur valabil și în ce privește oficierea serviciilor divine de la sinagogă. Aramaica este o limbă antică, vorbită preponderent în spațiul central-asiatic, fiind chiar limba oficială a două imperii de odinioară: Asiria și Babilon. Astăzi ea mai este vorbită, în diverse dialecte, de doar aproximativ 445.000 de oameni din întreaga lume.

Alături de limba ebraică, limba aramaică face parte din ramura nordică a limbilor semite. În secolul al VI-lea î. Cr., în timpul dominației persane, aramaica a devenit una din limbile oficiale ale acestui vast imperiu. Această limbă s-a răspândit atunci din Asia Mică și Egipt până în India. Importanța ei este reflectată și în Vechiul Testament, unele pasaje fiind scrise în aramaică (vezi Gen. 31; 47; 2 Împ. 18). Evreii au vorbit aramaică în exilul babilonian, Talmudul babilonian, de exemplu,

fiind la rândul lui scris în această limbă. Pe lângă aramaica babiloniană (sau est-aramaica) pe care o vorbeau evreii care trăiau în acea regiune, s-a dezvoltat și dialectul aramaicii sirieni, dialect care a fost preluat ulterior de bisericile creștine ortodoxe.

Deoarece ebraica a preluat literele din aramaică (aproximativ în a doua jumătate a secolului I î. Cr., n. red.), astăzi ambele limbi folosesc la scriere aceleași 22 de semne pentru consoane. În Palestina de odinioară (așa cum a fost numită de către romani provincia vechilor regate ale evreilor), ebraica a fost înlocuită cu aramaica, în vremea Domnului și Mântuitorului nostru Isus Cristos, vorbindu-se cu precădere această limbă veche. Și numeroase texte care au fost găsite la Qumran sunt scrise în această limbă.

Această aramaică, înlocuită de limba arabă în decursul extinderii dominației islamice, mai este vorbită doar de micile comunități creștine din Turcia, Liban, Siria, Iran și Irak. În plus, în India mai există o comunitate izolată care face parte din biserica or-

todoxă siriană și care folosește această limbă în cadrul slujbelor religioase.

În Achituv, mosavul israelian menționat la începutul articolului se vorbește est-aramaica, acel dialect pe care l-au vorbit odinioară evreii aflați în exilul babilonian. Această limbă a fost păstrată peste secole numai de evrei și doar în câteva sate neînsemnate din Asia Mică. Strămoșii acestora au emigrat în Eret Israel din Iran, Irak și Turcia. Majoritatea lor au venit în țară în decursul secolului al XIX-lea, restul stabilindu-se aici după înființarea statului Israel în anul 1948. Acesta este unul din motivele pentru care limba aramaică a fost vorbită tot mai puțin, însă au existat și câteva excepții. Simon Yoseph, unul dintre locuitorii mosavului, relatează referitor la acest subiect: „La vârsta de 10 ani am venit împreună cu părinții mei din Kurdistan în Israel. Pe atunci nu vorbeam absolut nici un cuvânt în limba aramaică. Stabilindu-ne însă în Achituv, am învățat aramaica, iar când copiii mei au venit pe lume, le-am vorbit de la bun început în această limbă antică cu totul și cu totul deosebită. Și alți locuitori ai mosavului au procedat la fel. Astăzi vorbim cu toții aramaica în Achituv, cântăm cântece aramaice, ne înțelegem la lucru în aramaică și desigur ne și rugăm lui Dumnezeu în această limbă antică. Cine vrea să locuiască aici la noi efectiv nu are de ales și este nevoit să învețe aramaica”.

(Sursa: Știri din Israel)

Texte din Qumran

Biserică devastată și interdicție

În 17 august, un grup de musulmani au luat cu asalt o biserică din Cipayung, Indonezia. Aproximativ douăzeci de membri ai bisericii, împreună cu pastorul Chris Ambessa s-au adunat pentru a celebra Ziua Independenței Indoneziei când o mulțime furioasă s-a strâns în afara bisericii. În ciuda efortului de a-i ține afară, mulțimea a intrat cu forța și a răsturnat mobilierul. Creștinii au fost izgoniți în stradă și avertizați să nu se mai întoarcă

pentru alte servicii divine. Mulțimea a înălțat apoi banere în oraș prin care solicitau interdicția bisericilor și a serviciilor religioase. Pastorul Ambessa, care găzduia serviciile divine în locuința lui în ultimii 12 ani, a construit recent un etaj pentru a face față congregației în creștere. Pe data de 3 iulie, civilii din Cipayung i-au ordonat să demoleze ceea ce a construit, iar în data de 13 iulie, în urma plângerii vecinilor și a lipsei unei autori-

zații, pastorului i s-a cerut să înceteze orice activitate religioasă pentru o perioadă de timp nestabilă.

Rugați-vă pentru pastorul Ambessa și pentru creștinii din Indonezia. Rugați-vă ca serviciile divine ale bisericii să continue, în ciuda obstacolelor. Rugați-vă ca prin acești creștini să răsune sentimentul lui Petru și ei să rămână în ascultare de Dumnezeu, indiferent de ceea ce spun oamenii (Fapte 5:29).

(Sursa: www.infocrestin.ro)

Botez la biserica din Micherechi

„Iubit-ai dreptatea și ai urât fărădelegea; pentru aceasta Te-a uns pe Tine, Dumnezeuul Tău, cu untdelemnul bucuriei, mai mult decât pe părtașii Tăi.” (Psalmii 44, 9)

În ziua de 28 septembrie, după Sfânta Liturghie a fost adusă în fața altarului bisericii din Micherechi nou-născuta *Boglarka Martin*, fetița părinților *Timea Bordaș* și a lui *Mihai Martin* ca să fie botezată după credința părinților săi. Nașii de la botez au fost *Daniela Ianc* și *Tiberiu Ruja*. Sfântul Botez a fost săvârșit de preotul paroh *Ioan Bun*.

Prima parte din slujba Botezului este sfințirea apei pentru botez. Urmează apoi ungerea celui ce se botează cu untdelemnul bucuriei pe frunte, pe piept, la mâini și la picioare. A treia și cea mai importantă parte a Sfântului Botez este săvârșirea Tainei, adică întreita cufundare a pruncului în apa sfințită.

Această întreită cufundare arată, pe de o parte, că temeiul credinței noastre este Sfânta Treime și, pe de alta, închipuie cele trei zile petrecute de Domnul în mormânt (Mt. 12, 40). Prin afundarea în apă se închipuie moartea noastră pentru viața de păcat de până atunci, și îngroparea noastră împreună cu Hristos, iar prin ieșirea din apă se închipuie învierea noastră împreună cu El, pentru viața cea nouă întru Hristos. A.C.

Primește-mă la Tine

de *Augustin Lazăr*

Primește-mă la Tine
O, Domnul meu Prea Sfânt
Că sunt pribeag prin lume
Și atât de singur sunt.

Mereu cu Tine Doamne
De-acuma vreau să fiu
Primește-mă la Tine
Poate nu e prea târziu.

Durerea ce mă apasă
La cine să o dai?
Când numai Tu lisuse
Acum de grijă îmi ai.

Primește-mă la Tine
Ca un părinte bun
Și iartă-mă de toate
Căci mă căiesc acum.

Mă iartă Sfinte Doamne
Că nu Te-am ascultat
În fața ușii închise
Atâta timp ai stat.

Te îndură Sfinte Doamne
De bunii tăi creștini
Cu pace în Casa-Ți Sfântă
De acum pe veci să fim.

Biserica ne chemă „la obârșii, la izvor”

O manifestare care a adunat împreună sute de români

Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria a adunat duminică, 5 octombrie, la Centrul Cultural Românesc din Julia, peste trei sute de români atât din localitățile noastre românești cât și de peste hotare, de la Oradea și Beiuș. Deși la sfârșitul săptămânii soarele s-a ascuns printre nori lăsând frigul să pună stăpânire pe întreaga localitate, sărbătoarea aceasta a adus căldură în sufletele oamenilor. Spectacolul cultural intitulat „La obârșii, la izvor”, prin talente, prin glasuri, prin doruri i-a făcut pe cei prezenți să guste din plin din frumusețea cântecului, de la glasurele tinerelor vlăstare până la renumiți cântăreți de muzică folclorică ajungându-se la un final înalt de muzică clasică.

După cuvintele de salut ale Prea Sfinției Sale *Siluan*, Episcopul Julei, programul a debutat cu Corul „Armonia” din Apateu, dirijat de prof. dr. *Gheorghe David*, după care au urcat pe scenă soliști de muzică populară: *Sebastian Hahău*, *Alexandru Borz*, *Roxana Gudian*, *Antonela Ferche Buțiu*, *Ana Hodiș Pop*, *Anca Banda*, *Maria Petchescu*, acompaniați de orchestra „Rapsodia bihoreană”, avându-l ca dirijor pe *Liviu Guțiu*. Alături de buchetul de soliști vocali din Oradea și Beiuș pe scenă au evoluat membrii Ansamblului „Ceatăra” din Carei, coordonați de *Adrian Pașca*, urmați de profesioniștii muzicieni îndrăgiți *Florina* și *Florin Mariș Hinsu* (profesori universitari).

Despre ideea organiza-

rii acestei reușite manifestări culturale la Julia, unde de multă vreme nu au răspuns invitației un număr așa mare de români, ne-a vorbit pr. *Origen Sabău*, protopop al Dobrițanului și consilier cultural al Episcopiei Ortodoxe din Julia, coordonatorul principal al acestei manifestări:

„Biserica își desfășoară activitatea pe două planuri, cel spiritual și misionar cultural. Cel spiritual îl împlinim prin slujbele la Sfântul Altar, prin ierurgiile la care suntem chemați la casele credincioșilor să le săvârșim. Latura culturală sau cultural misionară, cred că are o conotație mult mai largă. Și anume, așa cum în cadrul programului cultural din această seară s-a putut observa, au fost interpretate și prices-

ne, și muzică folclorică, precum și muzică internațională. Pentru că și specificul acestei manifestări este de muzică folclorică, adică de a ne întoarce la obârșii, la izvor, acolo de unde fiecare dintre noi ne tragem seva pentru promovarea culturii noastre, pentru păstrarea identității și pentru credința pe care o mărturisim.

Cred că nu este deplasat dacă voi mărturisi că atât biserica, cât și cultura, atât credința cât și dragostea, atât chemarea lui Hristos cât și unitatea dintre biserică și oameni ne fac de altfel să ne vină ideii, să ne vină să dorim să facem orice, atunci când vedem oamenii laolaltă, în unitate, îi vedem strânși în jurul bisericii, în jurul preoților și în jurul episcopului. Și eu cred că aceasta este ideea de bază, de a aduna credincioșii laolaltă, în jurul Bisericii păstorită de Prea Sfințitul *Siluan*, cu orice metodă care ne va sta cu puțință și sigur, care ne va ajuta să promovăm imaginea bisericii, a neamului omenesc și a credinței pe care o mărturisim”, ne-a declarat părintele *Origen Sabău*.

(Continuare
în pag. a 16-a)

Sms – texte haioase

□ Ai fost alături de mine când m-am îmbolnăvit. Ai fost alături de mine când mi-au furat hoții portofelul. Ai fost alături de mine când mi-am bușit mașina. Morții mătii! Îmi porți ghinion!!!

□ Am văzut astăzi ceva în vitrina unui magazin... Era frumos, sexy, adorabil. Am vrut să ți-l cumpăr, până când am realizat că era reflexia mea.

□ Am fost arestat pentru port ilegal de frumusețe și trafic de inteligență. Am fost născut la cererea femeilor. Când m-am născut am fost scos la licitație și am câștigat milioane de \$, iar în momentul de față sunt print al femeilor!

□ Sunt virusul Moș Crăciun. Dacă vrei cadouri, trimite telefonul tău la adresa pe care o vei primi în următorul mesaj sms.

□ Studiile experților au dovedit că un handicapat ciștește în acest moment un sms...

□ Anunț matrimonial: tânăr prezentabil brunet, ochi verzi, athletic, situație materială excepțională, poziție socială, mașina, 2 vile, relații politice, nu caut nimic doar mă laud.

□ Vroiam doar să știi cât de mult înseamnă prietenia noastră pentru mine: dacă am fi pe un vapor care se scufundă și cu o singură vestă de salvare... mi-ar fi foarte dor de tine!

□ Mă uit la Lună... Luna e superbă! Mă uit la tine și...și... Mai bine mă uit din nou la Lună!

□ Prietene! Amintește-ți că fără prostie nu ar fi înțelepciune și fără urătenie nu ar fi frumusețe... Deci la urma urmei lumea are nevoie de tine.

□ Acest mesaj a fost trimis exclusiv pentru persoanele drăguțe și frumoase. Evident l-am trimis la un număr greșit. Ne pare foarte rău pentru deranj.

□ Ce prezență! Ce inteligență! Cât farmec! Și ce ochi frumoși! Dar am vorbit destul despre mine! Tu ce mai faci?

Bancuri cu telefon

– Bună seara, am și eu un câine doberman care mi-a înghițit telefonul. Problema este că atunci când telefonul sună câinele devine foarte nervos. Ce să fac? Să merg cu el la veterinar sau să aștept să facă treaba mare??

Întâmplare reală: sună unul la „Relații cu clienți”, la Connex și spune:

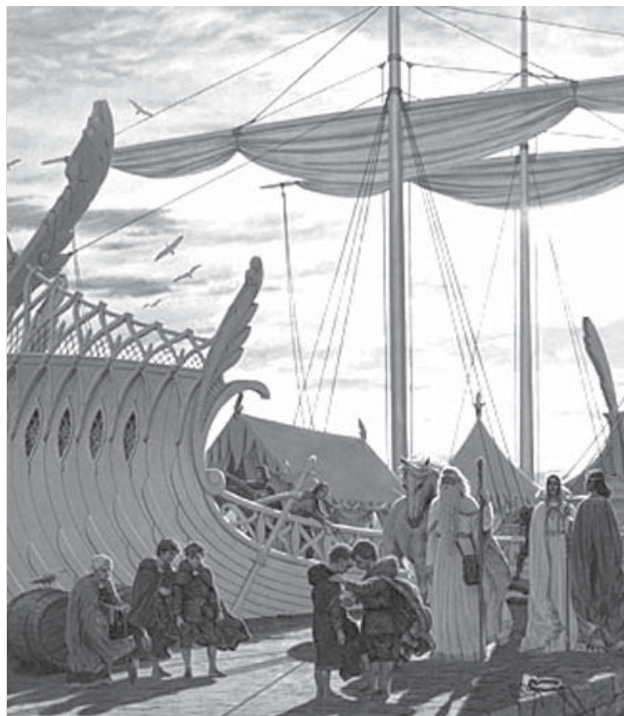
– Domnule, îmi apare un cal pe ecran mereu și a început să mă enerveze!

Stau aștia de la Connex, se gândesc, se uită la toate tipurile de telefoane, ca într-un final să se dovedească că tipului îi apărea cal-ul când vroia să dea un telefon – adică CALL.

ISTORII PIERDUTE

Corabia Albă

Anul 1120 a înregistrat unul dintre cele mai importante accidente navale din istoria Angliei: o tragedie care a costat viețile multor vârstare ale nobilimii engleze și a târât această națiune în haos și derută în următoarele două decade – perioadă care a rămas cunoscută ca Anarhia.

Moștenitorul tronului Angliei și sute de tineri de viță nobilă au pierit când Corabia Albă (White Ship), unul dintre cele mai dotate vase ale timpului, a dispărut cu totul. Epava cu prețioasa sa încărcătură (de valoare istorică și materială) pe care o transporta nu a fost găsită niciodată. După cucerirea Angliei de către normanzi în 1066, Anglia a fost guvernată de ducii de Normandia. Stăpânind ambele teritorii despărțite de Canalul Englez (Canalul Mânecii – n.tr.), regii normanzi ai Angliei obișnuiau să treacă de o parte și de alta pe domeniile lor, ca să păstreze controlul asupra teritoriilor de pe continent și din Britania. În 1120, Henry I, al treilea din șirul regilor normanzi ai Angliei și mezinul lui William Cuceritorul, a trebuit să pornească spre Normandia pentru a-l înfrunta pe regele Franței, Ludovic al VI-lea. Din suita sa făcea parte moștenitorul său și singurul fiu legitim, William Adelin, de 17 ani. Lui „Adelin”, traducere contemporană a lui „Ath-eling” (termen saxon însemnând rege) – i se pusesese numele William Atheling pentru a parafa prin persoana sa unirea caselor regale saxone și normande.

Henry își încheiase cu succes disputa cu Ludovic, câștigând recunoașterea că duce de Normandia pentru fiul său, și se întorcea în Anglia din portul Barfleur, de unde se îmbrăcase părintele său pentru invazia din Anglia cu aproape 60 de ani în urmă. În sânul grupului domnea o atmosferă festivă, în special de când tânărul Wil-

liam luase obiceiul să se înconjoare de un soi de „alai tineresc” – o variantă juvenilă a curții tatălui său, care cuprinde cei mai importanți moștenitori și progenituri ai caselor nobile din Anglia și Normandia. Din grup făceau parte și fratele și sora sa vitregă – Henry I a fost cel mai prolific tată de prunci nelegitimi din întreaga istorie a monarhiei engleze. Cu toate astea, William era singurul fiu (din numai doi copii legitimi) și ca urmare, avea o valoare neprețuită pentru ambițiile dinastice ale regelui Henry. Pe 25 noiembrie, Henry făcea ultimele pregătiri de imbarcare în portul Barfleur, când a fost contactat de Thomas FitzStephen, patronul vasului Blanche Nef, sau White Ship, o corabie nou-nouță, cu caracteristici de cea mai înaltă performanță. Părintele lui FitzStephen, Airard, comandase nava amiral din flota de invazie a lui William Cuceritorul, și acum, la rândul său, venea să-l roage pe fiul lui William să-i acorde cinstea de a-l transporta peste Canal în splendida sa corabie. Henry a refuzat, deoarece propriile aranjamente pentru plecare erau pe sfârșite,

dar a acceptat în schimb să-i transporte odrasla, pe William Adelin, împreună cu grupul de tineri. Nu mult după asta, Henry s-a imbarcat pe corabia sa și a traversat canalul, ajungând în Anglia în deplină siguranță.

Între timp, William și tovarășii săi benchetuiiau și vinul curgea din belșug, iar plecarea a fost amânată până când toate butoaiile cu vin stocate în port au fost încărcate la bordul lui White Ship. Odată încheiată operațiunea, cheful a continuat, și se presupune că nici căpitanul împreună cu echipajul său nu s-au dat la o parte. Aburii beției s-au întetit în așa măsură, încât la sosirea unui grup de clerici conduși de episcopul de Coutance, aceștia au fost luați în râs și alungați cu huiduieli. Doar unul din pasageri a coborât pe chei, Stephen de Blois – posibil din cauza unei crize de diaree sau probabil datorită unei reacții de bun-simț față de comportamentul ușuratic al companionilor săi. A fost o decizie care l-a ferit de consecințe fatale.

Pe vas erau în total vreo 300 de suflete, dintre care 140 de flăcăi de viță nobilă și 18 tinere de rang înalt.

Copiii din Micherechi în excursie la Dobrițan

Ziua de 30 septembrie a fost o zi de neuitat pentru copiii de la grădinița din Micherechi, deoarece aceștia au fost în excursie la Dobrițan. Copiii, educatoarele și doicile am așteptat cu multă nerăbdare ziua pornirii. În fiecare an, grupa mijlocie și grupa mare pleacă în excursie. În toamna acestui an au pornit la drum în jur de 30 de copii. Dimineața părinții și-au adus copiii la grădiniță, iar după o mică consfătuire ne-am ocupat locurile în autocar și la ora opt am pornit la drum. Mulți dintre ei erau foarte emoționați pentru că acum au luat parte pentru prima dată la o excursie fără părinți. Călătoria a fost foar-

te plăcută, în timpul acesteia ne-am jucat, am mâncat, am băut, ne-am distrat. Am sosit la Dobrițan. După o mică odihnă am luat drumul spre grădina zoologică. Animalele au stârnit interesul copiilor. Am poposit la maimuțe, hipopotami, gheparzi, tigri, urși, dar și la păsările exotice. Copilașii de 5-7 ani au fost foarte atenți la Casa Tropicală, unde au putut face cunoștință cu șerpi și alte reptile. Noi, educatoarele am avut parte de multă veselie, văzând interesul mare al copiilor. După această vizită de la animale ne-am dus la terenul de joacă, numit „Pădurea celor o sută de stejari”. Aici copiii au avut posibilitatea să încerce ju-

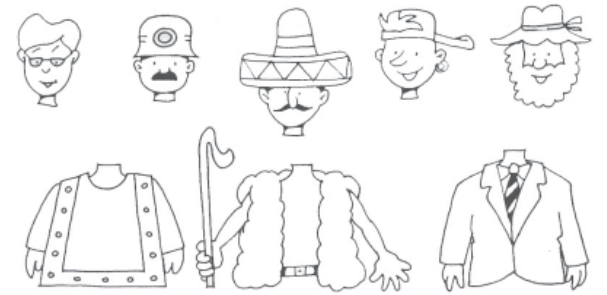
cării interesante, s-au bucurat de amplasamentele pe care s-au putut cățăra, ș.a.m.d. După masă, la ora 16.00 am pornit spre casă. A fost greu să ne despărțim de mediul minunat, jucăriile moderne. După multă veselie și oboseală, copiii s-au odihnit în drum spre casă, în autobuz. Ajungând la Micherechi cei mici și-au îmbrățișat părinții și le-au povestit despre cele văzute. A fost o zi minunată, pentru toți. Excursia celor 30 de copii s-a realizat cu ajutorul Primăriei locale, prin asigurarea cheltuielilor de transport, pentru care le mulțumim și pe această cale.

Maria Gomboș Gurzău,
educatoare, Micherechi

Liceul N. Bălcescu pe internet:
www.balcescu.sulinet.hu

Căutați perechea

Alege capetele care se potrivesc!

Uniți punctele

Legăți împreună punctele, de la 1 la 51, și veți vedea ce ascunde imaginea...

COLORAȚI!

Un roman despre rezistența anticomunistă

Vineri, 26 septembrie, la sediul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria a fost lansat cel mai recent roman al scriitorului Ioan Barbu din Râmnicul Vâlcea, „Duba din noapte”. Este primul volum din trilogia „Moartea roșie”, urmând ca în curând să apară și următoarele două („Călugărul de la Sâmbăta” și „În fața glonțului”), trei cărți închinată memoriei martirilor uitați, ai rezistenței românești împotriva instaurării comunismului în România și ocupației armatei roșii, așa-zis... eliberratoare.

„Moartea roșie” este o memorabilă viziune artistică despre atrocitățile erei comuniste (a represiei, închisorilor, temnițelor politice, în care au fost maltratați și uciși zeci și sute de mii de cetățeni români și familiile lor, oameni simpli sau intelectuali de elită, în epocile dejiste și ceaușiste).

Ioan Barbu a amplificat publicistic acest tragic filon istoric, călătorind spre românii din lume, exilați, expatriați, vizitând numeroase familii (precum cea a lui Traian și Nadejda Golea, din SUA, supraviețuitori, după închisori și dramatice privațiuni, reîntregindu-și familia după 20 de ani, în Lumea Liberă).

Personajul central al romanului „Duba din noapte” este o româncă-basarabeană, Nadejda Golea (născută Bucsan) refugiată la Timișoara, după reîntoarcerea armatelor rusești, și a cărei viață și spovedanie desăvârșit-necenzurate sunt de o complexitate de excepție, față de cele ale altor români dinlăuntru, că-

rora, în această tranziție, a început să li se înoculeze „o nouă frică”.

Soțul Nadejdei, Traian Golea, a fost prins în procesul notoriu al tinerilor parașutiști, aduși în țară sub încurajarea SUA, în vara lui 1953, găsiți și condamnați la moarte, ca „dușmani ai poporului”, judecați și împușcați imediat după Festivalul Internațional al Tineretului de la București, din august 1953. Împreună cu ei au mai fost întemnițate peste 600 de persoane, membri ai familiilor lor și rude. Singurul care a reușit să fugă din țară, în condiții cumplite, adică înotând peste Dunăre spre Iugoslavia, trecând apoi prin Austria și Germania, a fost Traian Golea.

În închisori precum Jilava, Văcărești, Miercurea Ciuc, Mislea, personajul principal al cărții, Nadejda Golea, întâlnește Diavolul roșu și opera acestuia, creaturi ale ideologiei comuniste. Întâlnește „suflete nevinovate, mutilate” la „Canalul Morții”.

Duba din noapte ce îi

răpea pe gospodari noaptea din sânul familiei, fără a-și mai vedea apropiații ani și ani, rămâne simbolul esențial al romanului. „Moartea roșie” (Duba din noapte) rămâne, prin urmare, cea mai reprezentativă realizare editorială a lui Ioan Barbu, îmbinând și interferând o realitate istorică plină de cruzime, documente, scrisori etc., cu o structură literar-formală de excepție – apreciază printr-o notă de lectură scriitorul Constantin Zărnescu.

„Cu această carte am pornit, ca în orice carte de ficțiune, cu întâmplări pe care eu le-am trăit sau le-am auzit în special în Statele Unite și Canada, unde am întâlnit români foarte vechi, plecați înainte de război, pentru că dacă rămâneau aici, în România, nu știu dacă ar mai fi supraviețuit în închisori. Părinți sau frați de-ai lor au murit sau au fost executați. Sunt numeroase faptele care se revendică, invenții literare întemeiate însă pe realitatea cea de toate zi-

lele. M-am gândit ca îngemănarea acestora să fie una intimă de structură, capabilă să-i confere acestui roman tensiune și fluiditate. «Moartea roșie» va avea încă două volume «Călugărul de la Sâmbăta» și «În fața glonțului», amândouă având la bază cazuri reale...”, a mărturisit scriitorul la prezentarea cărții.

Ioan Barbu a poposit de multe ori la Jula și niciodată nu a venit cu mâna goală. Și acum a venit cu o donație de carte serioasă, a donat o sută de volume noi pentru Institutul Pedagogic de educatori și învățători „Tessedik Sámuel” din Szarvas, asemenea donație s-a făcut pentru noua școală din Bățania, cărți curent apărute au fost aduse Liceului „Nicolae Bălcescu” din Jula și Uniunii Culturale a Românilor din Jula.

Romanul „Duba din noapte” a fost prezentat și publicului budapestan duminică, 28 septembrie, după slujba duminicală, la Capela ortodoxă română din Budapesta.

A. Butar

Festival de Teatru Clasic la Arad

Cea de a 14-a ediție a Festivalului de Teatru Clasic din Arad va avea loc în perioada 7–25 octombrie. După un workshop de mișcare scenică, șirul spectacolelor va începe pe 12 octombrie, cu „Medea” prezentată de Teatro Stabile dell’Umbria (Perugia-Italia), după Euripide. Același spectacol va fi prezentat și pe 13 octombrie, tot de la

ora 19.00. Celelalte programe: miercuri, 15 octombrie, ora 19.00 – Teatrul Național București, „Idolul și Ion Anapoda”, de G. M. Zamfirescu; sâmbătă, 18 octombrie, ora 19.00 – Teatrul „Maria Filotti” Brăila, „Deșteptarea primăverii” de Frank Wedekind, regia: Victor Ioan Frunză; duminică, 19 octombrie, ora 19.00 – Teatrul Național Pécs (Un-

garya), „A cincea pecete” de Sánta Ferenc și Hamvai Kornél, regia Balikó Tamás; luni, 20 octombrie, ora 19.00 – Teatrul „Toma Caragiu” Ploiești, „Don Juan” de Molière, regia Bocsárdi László; marți, 22 octombrie, ora 19.00 – Teatrul Odeon București, „Ultima femeie a seniorului Juan” de Leonid Juho-vitki; vineri, 24 octombrie,

ora 19.00 – Teatrul Clasic „Ioan Slavici” Arad, „Zadarnicele chinuri ale dragostei”, de W. Shakespeare, regia Ștefan Iordănescu; sâmbătă, 25 octombrie, ora 19.00 – Scene Nationale „Le Grand R” din La Roche sur Yon (Franța), „Le manteau D’Arlequin” (Pelerina lui Arlequino), scenariu și regia Alain Sabaud și Jean Lataillade.

**Emisiune televizată
în limba română**

www.mtv.hu

Dilemele scriitorilor central-europeni, dezbătute la Budapesta

Universitatea Central-Europeană din Budapesta a găzduit pe 26 septembrie forumul literar „Între ficțiune și realitate. Dilemele scriitorilor central-europeni”. Acest important eveniment literar a fost organizat de Institutul Cultural Român în colaborare cu Institutul Cultural Bulgar, Institutul Polonez, Centrul Ceh, Institutul Slovac și Universitatea Central Europeană.

Au fost invitați scriitoarea Adriana Babeți și Nicolae Prelipceanu din România, Farkas Jenő și Körrösy József din Ungaria, scriitoarea cehă Joanna Derdowska, Theodora Dimova din Bulgaria, Kinga Dunin și Olga Tokarczuk din Polonia și scriitorul slovac Michael Hvorecky.

Președintele de onoare al acestui forum a fost scriitorul Konrád György, care în cuvântul său a arătat că în spatele fiecărei cărți scrise se află viața autorului precizând că „adevărul vieții mele se schimbă continuu și ceea ce am scris anul trecut, anul acesta altfel aș scrie, iar ficțiunea se deosebește de realitate prin aceea că un adevăr fad devine românesc. Nu asta este important că s-a întâmplat sau nu, ci să pară că așa s-a întâmplat, să cheme imaginația cititorului pe cărări noi. Indiferent ce spun despre cei care se plimbă prin fața geamului meu, după un minut nu mai e ceea ce eu am crezut, ci doar a fost”. Cititorul care intră în joc trebuie să creadă autorul care prin scrisul său încearcă să salveze câte ceva de sub ghilotina uitării și care în momentul creării a primit povara de la părinții lui și cine știe încă de la cine. „Pot să vreau să fiu altfel, dar dorința nu e de ajuns în fața destinului. Nu mi-am făcut un țel din a scrie, dar o voi face până când condeiul se va lăsa purtat de mâna mea”, a conchis scriitorul maghiar.

La întrebarea dacă azi publicul este interesat de viața scriitorului, dacă e nevoie de scrisul social, scriitoarea bulgară Theodora Dimova a spus că astăzi cititorii nu mai sunt atrași de scrieri autobiografice, interesul se îndreaptă spre social, spre problemele societății, iar scrisul cu toate că pornește din realitate totuși se

transformă în ficțiune. Unul din romanele sale, „Mamele”, care a fost apreciat și premiat în Bulgaria, pornește de la un fapt concret și se referă la agresivitate, cazurile de criminalitate în rândul copiilor de astăzi, problemă cu care se confruntă nu numai Bulgaria. Scriitoarea a încercat să descopere rădăcinile acestei atrocități și e de părere că nu pot fi acuzați copiii care nu au fost alimentați cu dragoste, cu libertate: „comunismul trăiește încă în noi, energiile acestea încă trăiesc, noi i-am făcut așa”. Deși cartea a avut succes, dezamăgirea scriitoarei este că în Bulgaria crește în continuare criminalitatea. Ultimul său roman are o puternică ancorare personală, este dedicată tatălui său care a lăsat în urma sa un roman neterminat, deci romanul ei rescrie și încheie pe al tatălui său.

Pe baza cercetărilor efectuate în literatura central-europeană, Adriana Babeți a atras atenția asupra unui fenomen: lucrările scriitorilor central-europeni se aseamănă între ele în ceea ce privește tehnica scrisului. Generația scriitorilor tineri – cu câteva excepții – nu este atrasă de forma romanului de tip balzacian. Surpriza vine de peste ocean: sunt scriitori care recuperează literatu-

ra central-europeană, totodată scrisul lor diferă de ceea ce facem noi. Acești scriitori tineri sunt formați în cursuri de creație – pe care noi europenii le disprețuim atât de mult, a adăugat Adriana Babeți – unde li se predă stilul central-european. Deci, autorii americani pot avea succes mare imitând scrisul central-european, dar într-un mod profesionist, de mare amploare. Și aici a adus spre confirmare soții Ni-cole Krauss – Jonathan Safran Foer, sub 30 de ani, care au înregistrat un succes faimos, fiind traduși în 30 de limbi și ale căror lucrări au fost și ecranizate.

Mai departe, participanții la forum au încercat să definească spiritul central-european, ceea ce s-a dovedit a fi dilematic.

Joanna Derdowska a adus spre exemplificare un citat al lui Kundera din 1980: „Scena de desfășurare a tragediei micilor popoare, pe care le-a înăbușit Uniunea Sovietică”. Această expresie *Europa Centrală* este învăluită într-un fel de mitos, dar din 1980 s-au întâmplat multe, a continuat Derdowska, oricum ne-am convins că nu despre ficțiune e vorba, ci de realitate. „Ne confruntăm cu problemele unor țări și limbi mici și, după Kundera, ar trebui să le acordăm aceeași atenție ca marilor țări. Această utopie Kundera a rezolvat-o începând să scrie în limba franceză. Am putea spune noi peste tot e bine, dar acasă e foarte mic”, a spus Derdowska. În ceea ce privește echilibrul dintre realitate și ficțiune, după pă-

rerea scriitoarei, este asigurată de lumea fictivă a romanului: „un roman nu este niciodată așa de departe de ficțiune, pe cât am dori noi ca autori”. „Și nu putem tăgădui că mitosurile trecutului mai dăinuie încă în noi, e renumit în lume și pesimismul nostru postcolonial, totuși „oriunde e bine, dar mai bine e acasă”, a încheiat tânără scriitoare cehă.

Adriana Babeți, profesor de literatură comparată la Timișoara a mărturisit că în 1996 când a scris o antologie împreună cu Cornel Ungureanu, „Europa Centrală. Nevroze, dileme, utopii”, știa ce a fost și ce este Europa Centrală, astăzi conceptul de a 3-a Europă a dispărut, nu mai e actual. Nici geografic nu se poate delimita strict, pornește din nord până în Balcani.

A mărturisit că lucrează în prezent la „Dicționarul romanului central-european din secolul XX” în care au fost cuprinși autori din Austria, Ungaria, România, Slovacia, Polonia, Cehia, aproape toți autorii sloveni, autori italieni din zona Trieste, o parte din autorii ucraineni, sârbi, croați și i s-a reproșat că nu au fost incluși scriitori din Germania.

În 1986, Konrád György a scris celebrul „Mai visează cineva la Europa Centrală?”. Adriana Babeți l-a întrebat pe autor care este răspunsul său astăzi, în 2008. Răspunsul scriitorului maghiar, deși scurt, doar aparent a fost comic: „Chiar coșmaruri”.

Tânărul scriitor slovac Michael Hvorecky a adus

propriul exemplu pentru a explica complexitatea central-europenismului: scrie și aparține literaturii slovace deși mama sa e germană și tatăl polonez. El a arătat cu ce greutate s-a confruntat literatura slovacă pentru a fi recunoscută internațional. La început, când participa la diferite forumuri internaționale a observat că era confundată cu cea slovenă sau cehă. La începutul anilor 90, țările din acest spațiu erau considerate un tărâm necunoscut, un mitos, o ficțiune, astăzi interesul pare să se mute spre zone mai îndepărtate.

Pentru a demonstra dilema nu numai a scrisului, dar și a spiritului central-european, Adriana Babeți a citat din „Sfaturi pentru un tânăr scriitor” de Danilo Kis: „Să fii convins că limba în care scrii e cea mai bună limbă din lume, pentru că tu nu ai alta. Să știi că limba în care scrii este cea mai rea din lume, dar nu știi să scrii altfel. Să fii conștient că ceea ce vezi cu ochii nu este realitate, ficțiunea e realitate. Ficțiunea este soră bună cu minciuna, deci e periculoasă”.

Kinga Dunin, scriitoare și publicistă poloneză a arătat că nu este adevărat că după căderea comunismului literatura se ocupă de existența umană, este reflectată politica. Romanele de astăzi nu mai vorbesc despre Polonia, ci despre întreaga lume. Scriitorii polonezi sunt preocupați de ideea că astăzi capitalismul este impus din afară, ca un sistem care nu aparține acestei părți de lume, dar se întreabă totodată dacă putem să construim ceva ce poate pași în locul vechilor tradiții?

Departate de a epuiza subiectul acestui forum, invitații și participanții la acest eveniment au avut prilejul de a-și exprima părerile și poate de a constata că dilemele acestei părți de lume le întreținem noi înșine cu povara trecutului nostru comun.

Forumul literar s-a încheiat cu vernisajul expoziției artistului român Mircea Cantor, care a avut loc la Galeria de Artă, cu sprijinul Institutului Cultural Român. Gabriela Enea

Toamna

de Octavian Goga

Val de brumă argintie
Mi-a împodobit grădina
Firelor de lămâiță
Li se uscă rădăcina.

Peste creștet de dumbravă
Norii suri își poartă plumbul.
Cu podoaba zdrențuită
Tremură pe câmp porumbul.

Și cum de la miazănoapte
Vine vântul fără milă,
De pe vârful șurii noastre
Smulge-n zbor câte-o șindrilă.

De viforniță păgână
Se-ndoiesc nucii, bătrânii,
Plânge-un pui de ciocârlie
Sus pe cumpăna fântânii.

Îl ascult și simt sub gene
Cum o lacrimă-mi învie
Ni se-aseamănă povestea,
Pui golaș de ciocârlie.

Revin în toamnă

de Ana Blandiana

Revin în toamnă cum revin acasă
Din țări mai libere și mai bogate –
Știu iarna care vine, știu bruma care cade
Și ceața nesfârșită, nențeleasă.

Dar eu visez amiază-mbrățișată
De frigul dimineții și al serii,
Ora de miere, galbena zăpadă
Pe care-o ning din crengi învinse merii.

Eu plâng de bucurie în lumina
Nestinsă încă de uriașe nopți
Și-n strugurii zdrobiți în teasc din vina
De-a fi prea buni, prea dulci, prea copti.

Eu vin spre frig, deși de frig mi-e groază
Spre fructul putred care se consumă
În alcoolul limpede-n amiază
Și tulburat în asfințit de brumă.

Mi-e frică de-ntuneric și totuși vin, și vin
Din nesfârșite veri strălucitoare,
Unde tânjesc spre fericitul chin
Al boabei ce apune-n vin și moare.

Orgoliu fraged, dragoste copilăroasă,
Fatală, somnoroasă demnitate.
Revin în toamnă cum revin acasă
Din țări mai libere și mai bogate.

Emoție de toamnă

de Nichita Stănescu

A venit toamna, acoperă-mi inima cu ceva,
cu umbra unui copac sau mai bine cu umbra ta.

Mă tem că n-am să te mai văd, uneori,
că or să-mi crească aripi ascuțite până la nori,
că ai să te ascunzi într-un ochi străin,
și el o să se-nchidă cu o frunză de pelin.

Și-atunci mă apropii de pietre și tac,
iau cuvintele și le-nec în mare.
Șuier luna și o răsar și o prefac
într-o dragoste mare.

Rondelul rozelor ce mor

de Alexandru Macedonski

E vremea rozelor ce mor,
Mor în grădini, și mor și-n mine –
Ș-au fost atât de viață pline,
Și azi se sting așa ușor.
În tot, se simte un fior.
O jale e în orișicine.
E vremea rozelor ce mor –
Mor în grădini, și mor și-n mine.
Pe sub amurgu-ntristător,
Curg vâlmășaguri de suspine,
Și-n marea noapte care vine
Duiioase-și pleacă fruntea lor... –
E vremea rozelor ce mor.

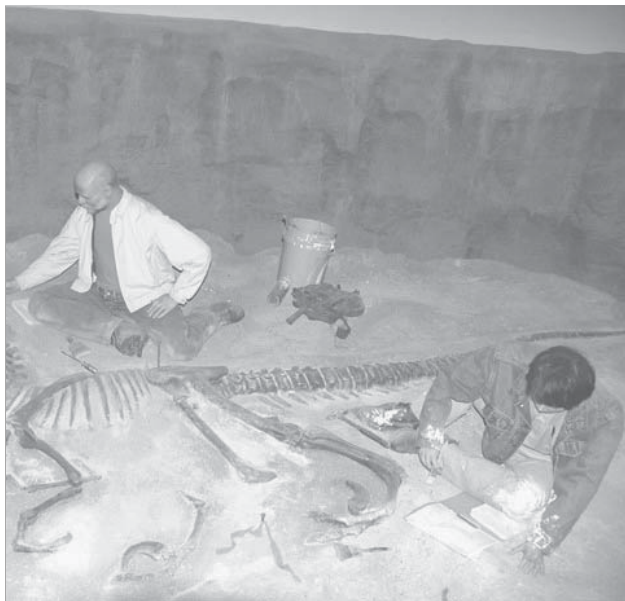
Cele mai vechi amprente fosilizate de animale

Cercetătorii au descoperit cele mai vechi amprente fosilizate de animale, datând de acum 570 de milioane de ani. Ele sunt un indiciu că animale evoluat trăiau pe pământ într-o perioadă mai veche decât se estima până acum, potrivit unui studiu publicat săptămâna trecută.

Urmele fosilizate lăsate de niște creaturi acvatice pe un strat sedimentar din Nevada, SUA, arată că animale cu lăbuțe mergeau pe planeta noastră cu 30 de milioane de ani mai devre-

me decât se credea, a subliniat Loren Babcock, profesor de științele pământului la Universitatea de Stat din Ohio, autorul principal al studiului prezentat la Conferința Societății de

Geologie din SUA. Oamenii de știință credeau că organismele care trăiau pe pământ în această perioadă a precambrianului erau în principal microbi și animale simple multicelulare, informează AFP. Urmele descoperite recent constau în două rânduri paralele de lăbuțe, cu un diametru de doi milimetri fiecare și datând de acum 570 de milioane de ani, din perioada Ediacaranului (630-542 de milioane de ani în urmă), precedentă Cambrianului. Această ultimă perioadă a marcat apariția și evoluția majorității grupelor de animale. Cercetătorii presupun că, aproape sigur, urmele descoperite aparțin unui animal asemănător miriapodului sau unui vierme cu piciorușe, cu o lățime de un centimetru. O dovadă sigură a existenței animalelor complexe din punct de vedere biologic ar consta în descoperirea fosilei înseși a creaturii. Alte urme au fost descoperite în sudul Chinei, datând de acum 540 de milioane de ani.

Edith Piaf de România

România are o nouă Edith Piaf, prima de la Maria Tănase încoace, es-

goul à la romanesque". Pe 3 octombrie s-a lansat albumul „Bucharest Tango”,

timează critica germană, descriind-o cu multe superlative pe tânăra cântăreață *Oana Cătălina Chițu*. „La prima auditiie a piesei «Pe boltă când răsare luna» am avut câteva secunde impresia că o aud cântând pe însăși Edith Piaf”, comentează un critic muzical al postului Radio-9120, făcând referire la interpretările cântăreței, al cărei nume este încă prea puțin cunoscut în România, dar care aduce tangoul românesc pe scenele capitalei germane și promite să îl transforme într-un succes internațional.

Tangoul românesc, care și-a pierdut din strălucire în perioada comunistă, este astăzi în mare vogă la Berlin sau Paris, în timp ce Bucureștiul pare să-l fi uitat, în favoarea mai nou descoperitului tango argentinian.

Oana Cătălina Chițu este cântăreață cu o „voce minunată”, potrivit publicației „Music Critics”, iar formația care o însoțește i se potrivește perfect, un grup capabil să reanimeze „tan/

editat de casa de discuri Asphalt Tango și distribuit la nivel internațional. Pe 26 septembrie, Oana Cătălina Chițu, acompaniată de șapte muzicieni din diferite țări, a prezentat cele 13 prelucrări după melodii celebre românești, incluse pe albumul său, într-un concert desfășurat la Berlin.

Cântăreața nu este un nume necunoscut în lumea muzicii world, chiar dacă până acum în România s-a auzit prea puțin de ea.

Chițu poate fi considerată pe piața din Vest un pionier al combinațiilor muzicale, gen *Goran Bregovici*, ea imbinând folclorul românesc cu jazz, swing și muzică țigănească, doar că într-o manieră mai puțin comercială. În paralel cu proiectul „Bucharest Tango”, Chițu cântă în formația „Romenca”, o grupare „îndrăzneată”, care combină elemente folclorice românești, sârbești și țigănești, cu elemente jazz și swing, chiar și cu unele genuri latino-americane.

Memorie bună cu fistic

Fisticul previne tulburările de memorie și îmbătrânirea precoce. Ne ajută să ținem sub control tensiunea arterială și colesterolul. Fisticul conține 50%-55% grăsimi bune. Este vorba despre acizii grași esențiali omega 3 și omega 9, care protejează neuronii. Membranele care apără neuronii îmbătrânesc mai repede dacă nu primesc omega 3. Studiile au demonstrat că persoanele care mănâncă zilnic alimente cu omega 3 și omega 9, așa cum este fisticul, au rezultate mai bune la testele de memorie.

Colesterolul

Aceiași acizi grași esențiali omega 3 și omega 9 sunt inamici de temut ai colesterolului. Un studiu efectuat la Universitatea Pennsylvania și Centrul de studiu al alimentației USDA Beltsville (SUA) a analizat efectul consumului de fistic asupra colesterolului rău. Participanții la studiu

au mâncat zilnic 40-50 g fistic. După trei săptămâni, nivelul colesterolului rău a

scăzut în medie cu 11,6%. Potrivit cardiologilor, datorită acizilor omega 3 și omega 9, fisticul împiedică asimilarea colesterolului rău și scade riscul de boli cardiovasculare asociate. Cercetătorii au observat și scăderea tensiunii arteriale la subiecții hipertensivi, după această cură cu fistic. Explicația? Pe lângă grăsimile cu efect cardioprotector, fisticul este sursă bună de fibre alimentare, vitaminele A, B1, B6, E, acid folic, mangan, potasiu, fos-

for, magneziu, calciu. Fibrele alimentare din fistic absorb colesterolul. Vitamina

B1 previne apariția tulburărilor cardiace, care merg de la simplele palpitații până la insuficiența cardiacă, iar vitamina B6 previne hipertensiunea arterială, prin efectul de relaxare a vaselor sangvine.

100 grame de fistic

● Calorii 600 ● Proteine 17 g ● Grăsimi 50-55 g ● Fibre 6 g ● Vitamina E 4 mg ● Calciu 110 mg ● Fier 3 mg ● Zinc 2 mg ● Seleniu 6 microg ● Acid folic 58 microg.

UMOR

Handbal

În linie dreaptă
pentru Cupa Mondială

Naționala de handbal feminin a României s-a reunit, luni, 6 octombrie, la Brașov pentru prima oară sub conducerea lui Radu Voina.

Cu o săptămână înainte de Cupa Mondială din Danemarca, din 14 octombrie, doar 11 jucătoare au ajuns la întâlnirea cu Voina, din 18 convocate de noul selecționar. Restul de jucătoare urmează să ajungă în cantonamentul de la

Brașov după meciurile echipelor de club. *Mihaela Ani-Senocico* este singura handbalistă care nu poate onora invitația lui Voina din cauza unor dureri la spat.

„Va fi o pregătire mixtă, antrenamente, dar și recuperare, pentru că să nu uităm, fetele vin obosite de la cluburi. Trebuie făcută recuperare fizică. Sper că va fi o reîntâlnire plăcută și, împreună, în timpul scurt

avut la dispoziție vom pregăti participarea la Cupa Mondială”, a spus Voina despre programul fetelor pentru Cupa Mondială.

România face parte din grupa B alături de campioana Europei, Norvegia, de medaliata cu bronz la Mondiale, Germania, și de Suedia.

Din grupa A fac parte campioana mondială, Rusia, Danemarca, Ungaria și Franța.

Polonia face un ultim efort pentru
a rămâne gazda Euro-2012

Luni, la prânz, a expirat ultimatumul dat de FIFA, prin care amenința Polonia cu suspendarea de la următoarele meciuri din preliminariile Cupei Mondiale din 2012, în cazul în care conducerea federației poloneze, destituită în urma unei hotărâri date de un tribunal sportiv, nu va fi repusă în drepturi.

Tot pe 6 octombrie, în jurul prânzului, președintele Federației Poloneze de Fotbal, *Michał Listkiewicz*, a

declarat că singura soluție de ieșire din incertitudinea în care se află în prezent forul polonez, criză care a declanșat furia FIFA, este o întâlnire între ministrul Sporturilor din Polonia și oficialii din federație. Ministrul Sportului din Polonia, *Mirosław Drzewiecki*, a declarat, la rândul său, că forul pe care îl conduce va formula un punct de vedere în cursul după-amiezii.

Vineri seara, ministrul sportului din Polonia între-

rupsesse negocierile cu federația, în ciuda exigenței ultimatumului dat de FIFA. Nu în ultimul rând, FIFA a anunțat că nu va modifica nici un paragraf din ultimatumul dat către forul polonez. Mai mult, UEFA a amenințat că e posibil chiar ca Poloniei să i se retragă dreptul de a organiza Euro 2012, dacă criza din fotbalul polonez nu este rezolvată și conducerea federației nu va fi repusă în funcție.

Cele cinci surprize
ale lui Pițurcă pentru
meciul cu Franța

Selecționarul **Victor Pițurcă** a anunțat lotul convocat pentru meciul cu Franța, programat pe 11 octombrie, din preliminariile Cupei Mondiale din 2010, în care au fost incluși portarul **Costel Pantilimon** (FC Timișoara), fundașii **George Galamaz** (Unirea Urziceni) și **Marius Valerică Găman** (Universitatea Craiova), mijlocașul **Iulian Tameș** (FC Argeș) și atacantul **Bogdan Stancu** (Steaua).

Întreg lotul pe care se va baza selecționarul în duelul cu reprezentativa „Cocoșilor galici”:

Portari: Bogdan Lobonț (Dinamo București) și Costel Pantilimon (FC Timișoara);

Fundași: Cristian Săpunaru (FC Porto), George Ogăraru (Steaua București), Gabriel Tamaș (Dinamo București), George Galamaz (Unirea Urziceni), Dorin Goian (Steaua București), Marius Valerică Găman (Universitatea Craiova), Răzvan Raț (Șahtior Donețk), Mihai Neșu (FC Utrecht);

Mijlocași: Florentin Petre (Terek Groznai), Dorel Stoica (Universitatea Craiova), Gabriel Mureșan (CFR Cluj), Răzvan Cocîș (Lokomotiv Moscova), Iulian Tameș (FC Argeș), Cristian Chivu (Internazionale Milano), Marian Aliuță (FC Vaslui);

Atacanți: Gheorghe Bucur (FC Timișoara), Adrian Mutu (AC Fiorentina), Florin Costea (Universitatea Craiova), Bogdan Stancu (Steaua București) și Ciprian Marica (VfB Stuttgart).

Victor Pițurcă s-a decis să renunțe la Cosmin Contra (Getafe), care nu a evoluat pentru echipa sa de club în ultimele trei etape, iar Florentin Petre l-a înlocuit pe Bănel Nicolită, accidentat.

Întreg lotul pe care se va baza selecționarul francez, Raymond Domenech:

Portari: Hugo Lloris (Olympique Lyon), Steve Mandanda (Olympique Marseille).

Fundași: Eric Abidal (FC Barcelona), Gael Clichy (Arsenal Londra), Patrice Evra (Manchester United), Rod Fanni (Rennes), William Gallas (Arsenal), Philippe Mexes (AS Roma), Bakary Sagna (Arsenal), Sebastien Squillaci (FC Sevilla).

Mijlocași: Alou Diarra (Girondins Bordeaux), Lassana Diarra (Portsmouth), Yoann Gourcuff (Girondins Bordeaux), Jeremy Toulalan (Olympique Lyon), Patrick Vieira (Internazionale Milano).

Atacanți: Nicolas Anelka (Chelsea), Hatem Ben-Arfa (Olympique Marseille), Karim Benzema (Olympique Lyon), Thierry Henry (FC Barcelona), Florent Malouda (Chelsea), Franck Ribery (Bayern München), Florent Sinama-Pongolle (Atletico Madrid).

TVR 1

Luni 13 octombrie

6.00 Trezirea la apel 6.05 Jurnalul TVR 7.15 Trezirea la apel! 9.00 Hai să bucătărim! (R) 9.30 Serial. Partenerii 10.00 Serial. Oliver Twist 11.00 Miezul zilei cu Iuliana Marciuc 12.00 Serial. Romanța îndrăgostiților 13.00 Jurnalul TVR 13.45 Deșteaptă-te române! 14.30 Emisiune în limba maghiară 16.00 Serial. Romanța îndrăgostiților 17.00 Citește și mai departe 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Serial. Eureka 20.10 Concursul Național de Modele 21.00 Prințesele lumii 21.15 Ziua luni, seara teatru 22.40 O poveste despre dans... cu Compania Alvin Ailey.

Marti 14 octombrie

6.00 Trezirea la apel! 6.05 Jurnalul TVR 7.15 Trezirea la apel! 9.00 Repere sacre 11.00 Miezul zilei cu Iuliana Marciuc 12.00 Serial. Romanța îndrăgostiților 13.00 Jurnalul TVR 14.30 Rom european 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.00 Serial. Romanța îndrăgostiților 17.00 Atunci și acum 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Serial. Anatomia lui Grey 20.10 Între bine și rău 21.15 Film.

Miercuri 15 octombrie

6.00 Trezirea la apel! 6.05 Jurnalul TVR 7.15 Trezirea la apel! 9.00 Hai să bucătărim! (R) 9.30 Serial. Partenerii 10.00 Serial. Rațiune și simțire 11.00 Miezul zilei cu Iuliana Marciuc 12.00 Serial. Romanța îndrăgostiților 13.00 Jurnalul TVR 14.30 Oameni ca noi 15.00 Conviețuiri 16.00 Cupa Mondială: Handbal feminin 17.35 Ghepardul 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Serial. Agenția PSYCH 20.10 Prim plan 21.15 Film. Cubul 22.55 Sport la minut.

Joi 16 octombrie

6.00 Trezirea la apel! 6.05 Jurnalul TVR 7.15 Trezirea la apel! Hai să bucătărim! 9.30 Serial. Partenerii 10.00 Serial. Rațiune și simțire 11.00 Miezul zilei cu Iuliana Marciuc 12.00 Tezaur 12.45 Arhiva de serviciu 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Cupa Mondială: Handbal feminin: Germania-România 15.35 Emisiune în limba germană 16.00 Serial. Romanța îndrăgostiților 17.00 Interese general 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Serial. CSI-Crime și investigații 20.10 S-a întâmplat în România 21.15 Film. Dulce libertate.

Vineri 17 octombrie

6.00 Trezirea la apel! 6.05 Jurnalul TVR 7.15 Trezirea la apel! 9.00 Hai să bucătărim! 9.20 Arhivele Unirii 9.30 Serial. Partenerii 10.00 Serial. Rațiune și simțire 11.00 Miezul zilei cu Leonard Miron 12.00 Serial. Romanța îndrăgostiților 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Tribuna partidelor parlamentare 14.30 Parlamentul României 15.30 Magazin de protecție a mediului 16.00 Serial. Romanța îndrăgostiților 17.00 Europa ne privește 18.00 Jurnalul TVR 19.15 O dată-n viață 21.15 Film. Armageddon – Sfârșitul lumii?

Sâmbătă 18 octombrie

6.00 Cântecul amintirii...amintirile cântecului 6.30 Semne 7.00 Debut 50 plus 7.55 Formula 1. Calificări China 9.10 Desene animate 9.35 Serial. Hannah Montana 10.30 Dunărea – fluviu european 12.00 De la Est la Vest 13.00 Jurnalul TVR 13.20 Ne vedem la TVR 14.20 Cupa Mondială: Handbal feminin 16.00 Garanta 100% 17.00 Teleenciclopedia 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Gala Concursului Național de Modele 21.10 Film. Amprenta unui asasin.

Duminică 19 octombrie

6.10 Universul credinței 8.00 Desene animate 8.30 Studio Formula 1. 8.55 Formula 1. Marele Premiu al Chinei 11.30 Descoperă Europa ta! 12.00 Agenda politică 13.00 Jurnalul TVR 13.20 Tezaur folcloric 14.20 Supermarket de divertisment 16.10 Cupa Mondială – Handbal feminin. Finala mare 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Film. Idila căpitanului Corelli 21.10 Film. Ocol primejdios.

TVR 2

Luni 13 octombrie

6.00 Atenție, se cântă! (R) 8.25 Utopia (R) 9.10 Tonomatul DP2 (R) 10.30 Jurnalul TVR 11.00 Natură și aventură (R) 11.30 Jurnalul TVR 11.45 Medalion folcloric 12.45 Călător prin lume. Documentar 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Serial. Carabinieri 16.30 Călătorind printre tradiții 17.00 Jurnal regional 17.30 Serial. Capri 18.30 Serial. Miracole Viața lumii 19.30 Fotbal. 20.30 Ora de știri 23.00 Film. O aniversare cu bucluc.

Marti 14 octombrie

6.00 Serial. Noi începuturi 7.00 Serial. Carabinieri (R) 8.05 Serial. Capri 9.10 Tonomatul DP2 10.30 Jurnalul TVR 11.00 Serial. Miracole 11.45 Popasuri folclorice 12.45 Călător prin lume 13.30 Tribuna partidelor parlamentare 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Serial. Carabinieri 16.30 Jurnal regional 17.00 Lecția de ecologie 18.00 Handbal: Norvegia-România 19.30 Bugetul meu 20.00 Lumea de aproape 20.30 Jurnalul TVR 21.30 Serial. Fiica Elisei.

Miercuri 15 octombrie

6.00 Serial. Noi începuturi 7.00 Serial. Carabinieri (R) 8.05 Liber pe contrasens 9.10 Tonomatul DP2 10.30 Jurnalul TVR 11.30 Jurnalul TVR 11.45 Popasuri folclorice 12.45 Călător prin lume 13.30 Zestrea românilor (R) 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Serial. Carabinieri 16.30 Călătorind printre tradiții 17.00 Jurnal regional 17.30 Serial. Capri 18.30 Serial. Miracole 19.00 Un strop de energie 19.30 campionatul de comedie 20.00 bazar 20.30 Ora de știri 21.30 Serial. Fiica Elisei 22.35 Film. Confidențe prea intime.

Joi 16 octombrie

6.00 Serial. Noi începuturi 7.00 Serial. Carabinieri (R) 8.05 Serial. Capri 9.10 Tonomatul DP2 10.30 Jurnalul TVR 11.00 Serial. Miracole (R) 11.30 Jurnalul TVR 11.45 Popasuri folclorice 12.45 Călător prin lume 13.30 Tribuna partidelor parlamentare 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Serial. Carabinieri 16.30 Călătorind printre tradiții 17.00 Jurnal regional 17.30 Serial. Capri 18.30 Serial. Miracole 19.00 Idei strălucite 19.30 Ghinghis Han. Documentar 20.30 Ora de știri 21.30 Serial. Fiica Elisei 22.35 Film. Scream.

Vineri 17 octombrie

6.00 Serial. Noi începuturi 7.00 Serial. Carabinieri (R) 8.05 Serial. Capri 9.10 Tonomatul DP2 10.30 Jurnalul TVR 11.00 Serial. Miracole 11.45 Popasuri folclorice 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Serial. Carabinieri 17.00 Jurnal regional 17.30 Serial. Capri 18.30 Serial. Miracole 19.00 Planeta oamenilor 19.30 D'ale lui Mitică 20.30 Ora de știri 21.30 Jamie în Australia 22.30 Operațiuni speciale.

Sâmbătă 18 octombrie

6.00 Pescar hoinar (R) 6.30 Serial. Miracole (R) 7.00 ABC...De ce? 8.00 Atenție, copii! 8.30 Medalion folcloric 9.00 Natură și aventură 9.35 Liber pe contrasens 10.30 Lumea de aproape (R) 11.30 Veșmintele puterii 12.30 Destinația România 13.00 Atenție, se cântă! 14.00 D'ale lui Mitică (R) 15.00 Între cer și pământ 16.00 Campionatul de comedie 17.30 Serial. Regii din castelul de iarbă 18.50 Serial. Crime imperfecte 19.50 Serial. Ajutor, îmi arde casa! 20.30 Jurnalul TVR 21.30 Maniacii 22.30 Film.

Duminică 19 octombrie

5.30 Campionatul Mondial de Motociclism vitează pe circuit 6.30 Destinația România (R) 7.00 Dincolo de cântec 7.30 Zestrea românilor (R) 8.00 Ferma 9.00 Pescar hoinar 9.30 Ulița spre Europa 10.30 Autocritica 11.05 Film. Scrisori despre viață 12.50 Poate nu știi! 13.00 H...ora prichindeilor 14.00 Jamie în Australia (R) 14.30 Dincolo de hartă 15.00 Atlas 15.30 Rugby: Stejarii București-Worcester Warriors 17.15 Călător prin lume 17.30 Serial. Ballykissangel 18.50 Serial. Eu și mama 19.50 Serial. Absolut fabulos 20.30 Ora de știri 21.30 Serial.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

13 OCTOMBRIE, LUNI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

14 OCTOMBRIE, MARTI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Pagina culturală 17.30: „Din 4 colțuri ale lumii” 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

15 OCTOMBRIE, MIERCURI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri 17.10: Comentariul săptămânii (Al. Ardelean) 17.25: Sport – rubrica lui Adam Bauer 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

16 OCTOMBRIE, JOI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: O șansă istorică: Uniunea Europeană (Al. Ardelean) 17.25: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

17 OCTOMBRIE, VINERI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Revista presei „Foaia românească” 16.35: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Magazinul „Lumea femeilor” 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

18 OCTOMBRIE, SÂMBĂTĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.10: Evenimente calendaristice 16.20: Interviu și reportaje din țară și România 17.20: Stele de cinci stele – magazin de muzică ușoară 17.55: Încheiere

19 OCTOMBRIE, DUMINICĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Emisiune religioasă baptistă 16.50 Sinteza știrilor săptămânii 17.00: Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.30: Magazinul „Lumea femeilor” (reluare) 17.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16:00-18:00, pe undele medii cu frecvențele de 1188 kHz și 873 kHz.

www.radio.hu

Ecranul nostru

15 octombrie 2008 (mtv ora 15.50)
Reluare: 17 octombrie 2008 (m2 ora 10.40)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

Emisiunea în limba română va prezenta un interviu realizat cu regizorul de filme, Cornel Măndruțau. La mai bine de jumătate de an după ce a luat marele premiu al Festivalului Maghiar de Film, pelicula lui Cornel Măndruțau, cu titlul „Delta”, începând cu data de 11 septembrie rulează în marele cinematografe ale țării. În a doua parte vă vom informa că Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria a înființat o nouă fundație cu scopul de a sprijini activitatea bisericii.

Realizator: Tiberiu Boca

CONSULATUL GENERAL AL ROMÂNIEI, JULA

Program de lucru cu publicul

Luni-Vineri:
8.30–14.30

Sâmbătă-duminică:
închis

Adresa:
Jula 5700

str. Munkácsy nr. 12/b

Telefon: 66/465–130

Fax: 66/465–142

Mobil: 30/635–7181

www.gyula.mae.ro

Casă de vânzare

De vânzare casă familială în centrul comunei Chitighaz, str. Úttörő nr. 69. Trei camere, încălzire cu convectoare (gaz) + șemineu, baie, wc separat, anexe, grădină îngrijită, suprafață totală 1388 m2. Preț: 7,4 milioane forinți.

Contact:
00-36/1-786-3698

Anunțuri

De vânzare imobil (2 clădiri într-o curte) în Köröstarcsa, pe drumul principal, chiar cu srl. Se pot folosi pentru orice activitate chiar și în asociere (depozit, magazin legume-fructe, croitorie, spălătorie auto, etc.). Contact: 00-36/30-9255583 sau la adresa de e-mail: ktt.tibor@freemail.hu.

*

Căutăm parteneri din România. Oferim: fier beton, cărămidă, etc. Ne puteți contacta la nr. de tel: 00-36/30-9255583 sau la adresa de e-mail: ktt.tibor@freemail.hu.

Vorbim limba română!

Biserica ne chemă „la obârșii, la izvor” O manifestare care a adunat împreună sute de români

(Urmare din pag. a 7-a)

„Organizarea acestei manifestări a pornit din gândul de unitate, din dorința bisericii de a strânge oamenii laolaltă. Din dorința Prea Sfințitului Siluan de a aduce un nou suflu în rândul preoților, în rândul credincioșilor și al bisericii. Și cred că, cu toții ne dorim acest lucru, de a contribui cu orice metodă și prin orice acțiune care se încadrează în specificul bisericesc, să putem aduna oamenii laolaltă. Sărbătoarea de azi consider că a fost un succes, atâta vreme cât am reușit să adunăm peste trei sute de oameni, de români, aici la Jula, la Centrul Cultural Românesc.

Trebuie să mulțumesc cu acest prilej în primul rând tuturor preoților colaboratori care ne-au sprijinit în organizarea acestei manifestări. Pentru servirea mesei la această manifestare trebuie să mulțumim doamnei Anca Banda, director al Casei de Cultură din Beiuș, care s-a ocupat de partea culinară

a acestei întâlniri venind cu sărmăluțele și colacii făcuți la ea în sat. Soților Florina și Florin Mariș Hinsu care ne-au sprijinit în realizarea artistică a acestei manifestări. Bisericii Sf. Gheorghe din Oradea, de unde au venit un număr frumos de credincioși și au donat iconițe cu inscripție, în amintirea acestei manifestări. Totodată doresc să mulțumesc familiei *Pentie* din Oradea, care au adus apa și sucul la masă și, bineînțeles, partenerilor care au stat în sprijinul acestei manifestări cu dorința și cu rugămintea de a continua cu asemenea programe. În mod special doresc să mulțumesc doamnei *Maria Gurzău Czeglédi*, directoarea liceului, pentru sprijinul acordat și pentru dragostea cu care ne-a primit întotdeauna. Cred că se cuvine ca în numele tuturor preoților și în numele Episcopiei să dăm atenție acestei distinse doamne care ne-a făcut cinste în nenumărate rânduri și ne-a sprijinit la fiecare manifestare. De aceea se

cuvine să ne rugăm ca bunul Dumnezeu să-i dea sănătate și putere de muncă atât doamnei director cât și întregului colectiv profesoral al Liceului Bălcescu.

Fiind prima ediție, credem că nu ne vom opri aici și dorim într-adevăr pentru binele Bisericii și a comunității noastre să promovăm aceste valori culturale spirituale, și de ce nu, lingvistice. Dumnezeu să ne ajute!”, ne-a mai spus părintele Sabău.

Spectacolul a fost organizat de Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria în colaborare cu Consiliul Județean Bihor, Asociația pentru Cultură, Spiritualitate și Dezvoltare a Relațiilor Transfrontaliere din Oradea, Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria, Fundația Publică pentru Minorități de la Budapesta și Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria.

La această manifestare de suflet, organizatorii au fost onorați de prezența unor distinși invitați, *arhid. prof. univ. dr. Constantin Voicu*, *Constantin Iuliu Aron*, consulul general al României la Seghedin, *Ioan Fodoreanu*, consulul general al României la Jula, *Ligia Mirișan*, director al Direcției Județene pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național Bihor, precum și reprezentanți ai diferitelor instituții românești din Ungaria și România.

A. Butar

FOAIA
românească
10 octombrie 2008
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Rita Păcșas, Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Tehnoredactor: Ștefan Mihailov. Informatician: Ioan Ruja. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@foaia.hu, foaia@freemail.hu Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Mozi Nyomda Bt. 5600 Bichișciaba, str. Luther nr. 5/B. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Csongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2008: 3 luni 1050 forinți; 6 luni 2100 forinți; 1 an 4200 forinți. Apariția săptămânalului este asigurată de Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”. A hetilap megjelenését a „Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségért” Közalapítvány biztosítja.